

Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасында "электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы" Жарлығының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 5 қазандағы N 1027 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасында "электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы" Жарлығының жобасы Қазақстан Республикасы Президентінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Премьер-Министрі

**Қазақстан Республикасы Президентінің
Жарлығы**

Қазақстан Республикасында "электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы туралы

Қазақстан Республикасының Конституциясы 44-бабының 8) тармақшасына сәйкес, азаматтар мен ұйымдарды мемлекеттік қызметтерге жылдам әрі тиімді қол жеткізумен қамтамасыз ету және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды кеңінен қолдану жолымен мемлекеттік органдардың жұмыс істеу тиімділігін арттыру мақсатында қаулы е т е м і н :

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасында "электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасының Үкіметі бір ай мерзімде Бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлесін және бекітсін.

3. Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі, басқа да іске тартылған министрліктер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынысты және есеп беретін мемлекеттік органдар, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері Бағдарламаны іске асыру жөнінде шаралар қабылдасын.

4. Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі жарты жылда

технологияларды кеңінен қолдану жолымен мемлекеттік органдардың жұмыс істеу тиімділігін арттыру.

Бағдарламаның міндеттері

- Мемлекетке, азаматтар мен ұйымдарға ақпараттық қоғам жағдайында жұмыс істеуге мүмкіндік беретін нормативтік құқықтық және әдіснамалық базаны құру; "электронды Үкімет" инфрақұрылымының базалық компоненттерін қалыптастыру және мемлекеттік органдардың ақпараттық инфрақұрылымын оңтайландыру; халықаралық стандарттар базасында "электронды Үкіметтің" ақпараттық инфрақұрылымын қорғауды қамтамасыз ету; "электронды Үкіметтің" қызметтеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету және ақпарат теңсіздікті жою жөніндегі жұмыстарды

ұйымдастыру.

Бағдарламаны іске асыру мерзімі

- 2005-2007 жылдар.

Бағдарламаны қаржыландырудың көлемі мен көздері

- 51,8 млрд. теңге көлемінде республикалық бюджеттен бөлінетін қаражат (мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасын құруға арналған 31,9 млрд. теңге көлеміндегі шығынды қоса алғанда), оның ішінде 2005 жылға - 4,5 млрд. теңге, 2006 жылға - 25,3 млрд. теңге, 2007 жылға - 22,1 млрд. теңге; ақпараттандыру жөніндегі бағдарламаларды іске асыратын жергілікті бюджеттердің жылына шамамен 150,0 млн. теңге көлеміндегі қаражаты; жеке инвестициялар, халықаралық және

отандық қаржы ұйымдарының гранттары.

Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже және оның индикаторлары

- Бағдарламаны іске асыру нәтижесінде: мемлекеттік органдардың әкімшілік рәсімдерін оңтайландыру үшін жағдайлар жасалатын болады және ақпараттық жүйелер мен мемлекеттік ресурстарды біріктіру

жүзеге асырылады ;
мемлекеттік органдардың бірыңғай
қорғалған мультисервистік көліктік
ортасы ұйымдастырылатын болады. Жоба
іске асырылғаннан кейінгі 6 жылдың ішінде
бюджеттік қаражатты үнемдеу есебінен
инвестицияларды қайтару болжанады;
мемлекеттік органдарды ақпараттандыруға
арналған шығыстар оңтайландырылатын
болады. Оның ішінде, шартты экономикалық
пайда мемлекеттік органдардың бірыңғай
қорғалған мультисервистік көліктік ортасы
іске асырылғаннан кейінгі 5 жылда
шығыстарды азайту нәтижесінде 43,9 млрд.
теңгені құрайды ;

2005 жылдың ішінде мемлекеттік органдар
ұсынатын 15 % қызметтер электронды
нысанда іске асырылатын болады;
мемлекеттік қызметтер көрсету уақыты
қысқартылады ;

2006 жылы мемлекеттік органдардың
бірыңғай құжат айналымы жүйесін енгізу
аяқталады ;

мемлекеттік органдардың электронды
қызметтеріне барынша кең қол жеткізуді
қамтамасыз ету мақсатында 2007 жылдың
соңына қарай кемінде 50 қоғамдық қол
жеткізу пункттері құрылатын болады;

2007 жылдың соңына қарай кемінде
25 интерактивті және транзакционды
қызметтер ұсынылады, мемлекеттік
органдардың электронды қызметтерін
пайдаланатын азаматтар мен ұйымдардың
үлесі 2-3 есеге ұлғайтылады;

ұлттық сәйкестендіру жүйесі құрылатын
болады, 2007 жылдың соңына қарай
Қазақстан Республикасының экономикалық
белсенді халқының 15-18 %-ы
смарт-технологиялар негізінде жаңа

үлгідегі жеке куәліктер алады;
мемлекеттік органдардың ақпараттық
жүйелері мен ресурстарын тиімді қорғау
қамтамасыз етілетін болады;
салық төлеушілер мен фискальды
органдардың өзара іс-әрекет жасасу
рәсімдерін жеңілдету есебінен салықтарды
және бюджетке төленетін өзге де міндетті
төлемдерді жинау ұлғайтылады;
кәсіпкерлікті және
ақпараттық-коммуникациялық технологиялар
рыногын дамыту үшін институционалдық
жағдайларды жетілдіру есебінен
мультипликативті әсер күтіледі.

2. Кіріспе

Қазақстан Республикасында "электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Президентінің "Бәсекеге қабілетті Қазақстан үшін, бәсекеге қабілетті экономика үшін, бәсекеге қабілетті халық үшін" атты 2004 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан халқына жолдауына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 8 маусымдағы отырысының N 9 хаттамасымен мақұлданған Қазақстан Республикасындағы "электронды Үкімет" тұжырымдамасының ережелері ескеріле отырып әзірленді.

Бағдарлама мемлекеттік органдар ұсынатын қызметтердің сапасын жақсарту, оларға қол жеткізу мүмкіндігін кеңейту, мемлекеттік органдардың да, азаматтар мен ұйымдардың да өзара қарым-қатынастарында "сервистік" көзқарасты енгізу үшін мемлекеттік басқару жүйесінде қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалануға бағытталған.

"Электронды Үкіметтің" инфрақұрылымын қалыптастыру екі өзара байланысты, бірақ функциялық дербес контурларды іске асыру жағдайында мүмкін болады.

Ішкі контур "үкімет - үкімет" үлгісіндегі өзара қарым-қатынастарды қамтиды және ведомствоаралық әкімшілік рәсімдерге қызмет көрсететін ақпараттық жүйелерді құрайды.

Сыртқы контур "үкімет - азаматтар" және "үкімет - ұйымдар" үлгісіндегі өзара қарым-қатынастарды қамтиды және мемлекеттің азаматтармен және ұйымдармен өзара іс-әрекет жасасуын қамтамасыз ететін ақпараттық инфрақұрылымның компоненттерін құрайды.

Бағдарламада Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 16 наурыздағы N 573 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Ұлттық ақпараттық инфрақұрылымын қалыптастырудың және дамытудың мемлекеттік бағдарламасының негізгі ережелері ескеріледі және салааралық сипатта болады.

Бағдарламада мынадай ұғымдар мен қысқартулар пайдаланылады:

е-қызмет - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарымен жүзеге асырылатын қызмет;

е-үкімет - мемлекеттік органдардың ақпараттық-коммуникациялық технологияларды кеңінен қолдануға негізделген және азаматтар мен ұйымдарға қызметтер көрсетуге мейлінше бағдарланған жұмыс істеу тетігі;

АКТ - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар;

Интернет-банкинг - Интернет арқылы қол жеткізуді ұйымдастыру жолымен банк шоттарын басқару;

е-қызметтерді жеткізушілер - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарымен қызметтер көрсететін мемлекеттік органдар, ұйымдар және өзге де шаруашылық субъектілері;

е-қызметті тұтынушылар - азаматтар, мемлекеттік органдар, ұйымдар және өзге де шаруашылық субъектілері;

е-қызмет регламенті - түпкі нәтижесі е-қызметтерді жеткізушілердің функциялық мақсаттарына қол жеткізу болып табылатын әкімшілік және өзге де процестерді жүзеге асыруға бағытталған жүйелі іс-әрекеттер

жиынтығы.

3. Мемлекеттік органдарды ақпараттандырудың қазіргі жай-күйін талдау

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында әртүрлі қызмет салаларында АКТ-ны дамыту мен қолдануға бағытталған іс-шаралар кешені кеңінен іске асырылуда. Қазақстан Республикасының Ұлттық ақпараттық инфрақұрылымын қалыптастырудың және дамытудың мемлекеттік бағдарламасы қабылданғаннан кейін мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерін құру жөніндегі жұмыстар жандана түсті.

Мемлекеттік органдардың автоматтандырылған ақпараттық өзара іс-әрекетін қамтамасыз ету мақсатында бірыңғай электронды құжат айналымы жүйесін енгізу негізінде мемлекеттік органдардың ақпараттық инфрақұрылымын құру жүзеге асырылады. "Жеке тұлғалар", "Заңды тұлғалар", "Мекен-жай тіркелімі", "Мемлекеттік жер кадастрының автоматтандырылған жүйесі", "Жылжымайтын мүлік тіркелімі", "

Салық төлеушілер мен салық салынатын объектілер тізілімі" деген мемлекеттік дерекқорларын, сондай-ақ "Электронды мемлекеттік сатып алу орталығы" ақпараттық жүйесін құру жөніндегі іс-шаралар орындалуда.

Мемлекеттік органдардың ақпараттар беруі мақсатында Интернет желісіндегі электронды өкілдіктерді құру жөніндегі жұмыстар жүзеге асырылуда. Қазіргі кезде 42 мемлекеттік органның 32-сінің жеке сайттары бар.

Жекелеген мемлекеттік органдар интерактивті қызметтерді іске асыруға көшуде. Қазіргі уақытта нақты уақыт режимінде электронды цифрлық қол қою тетіктерін пайдалана отырып, байланыстың электронды арналары бойынша барлық салық есептерін беруге, сондай-ақ мемлекеттік бюджетпен өзара есеп айырысуларға салыстыру жүргізуге болады, бұл Қазақстанды ТМД елдері арасында бөліп көрсетіп отыр. Әлеуметтік төлемдер алушылардың деректері банкін құру, әлеуметтік жәрдемақыларды тағайындау және төлеу, жинақтаушы зейнетақы жүйесіндегі есепке алу мен талдау жөніндегі процестерді автоматтандыру, сондай-ақ әлеуметтік сақтандыру және мүгедек адамдардың дерекқорын құру саласындағы ақпараттық жүйелер дамуда.

Е-үкімет элементтері жергілікті атқарушы органдардың кейбір ақпараттық жүйелерінде де бар. Алматы қаласы әкімдігінің жанында азаматтарды тұрғылықты жерлері бойынша тіркеу, жылжымайтын мүлік объектілерін, автокөліктерді, халықтың көші-қон жөніндегі деректерін және басқаларды тіркеуді іске асыратын ақпараттық ресурстармен және ақпараттық жүйелермен өзара іс-әрекетті қамтамасыз ететін бірыңғай ақпараттық жүйе құрылған.

Мемлекеттік басқаруды ақпараттандыру бөлігінде белгілі бір проблемалар да бар, о л а р :

ақпараттандыру саласындағы нормативтік құқықтық базаның жетілмеуі;
ведомствоаралық ақпараттық жүйелерді қалыптастыру жөніндегі функциялар мен жауапкершілікті бөлуді регламенттеудің болмауы;

көптеген мемлекеттік органдарда ақпараттандыру қызметтерінің болмауы және ақпараттық технологиялар саласында мемлекеттік қызметшілердің біліктілік деңгейінің ж е т к і л і к с і з д і г і .

Қазіргі уақытта ақпараттық қоғам қалыптастырудағы ең басты кедергілердің бірі ретінде "ақпараттық теңсіздікті" жою өзекті мәселе болып отыр.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері

Бағдарламаның мақсаты азаматтар мен ұйымдарды мемлекеттік қызметтерге жылдам әрі тиімді қол жеткізумен қамтамасыз ету және АКТ-ны кеңінен қолдану арқылы мемлекеттік органдардың жұмыс істеу тиімділігін арттыру болып табылады.

Аталған мақсаттарға жету үшін мынадай міндеттерді орындау керек:

мемлекетке, азаматтар мен ұйымдарға ақпараттық қоғам жағдайларында жұмыс істеуге мүмкіндік беретін нормативтік құқықтық және әдіснамалық база құру;
е-үкімет инфрақұрылымының базалық компоненттерін қалыптастыру және мемлекеттік органдардағы ақпараттық инфрақұрылымды оңтайландыру;
халықаралық стандарттар базасында е-үкімет ақпараттық инфрақұрылымын қорғауды қамтамасыз ету;

е-үкімет қызметтеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету және ақпараттық теңсіздікті, яғни халықтың әртүрлі әлеуметтік топтарының АКТ-ны пайдалану мүмкіндігінің теңсіздігін жою жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру.

5. Бағдарламаны іске асырудың негізгі бағыттары мен тетігі

Бағдарламаны іске асыру мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылатын болады:

- 1) нормативтік құқықтық және әдіснамалық қамтамасыз етуді жетілдіру;
- 2) е-үкіметтің порталы мен шлюзін, банк жүйесімен өзара іс-әрекет жасасу үшін төлем шлюзін, ұлттық сәйкестендіру жүйесін, мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасын қамтитын е-үкімет инфрақұрылымының базалық компоненттерін қалыптастыру;
- 3) мемлекеттік органдардың е-қызметтерін қалыптастыру мен дамыту;
- 4) ведомствоаралық және үлгі ведомстволық ақпараттық жүйелерді құру мен дамыту;
- 5) жергілікті атқарушы органдардың ақпараттық ресурстары мен жүйелерін құру мен дамыту;
- 6) халықаралық стандарттар базасында е-үкіметтің ақпараттық инфрақұрылымын қорғауды қамтамасыз ету;
- 7) е-үкіметтің қызметтеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету және ақпараттық теңсіздікті жою жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру;
- 8) Бағдарламаның іс-шараларын орындауда қоғамдық қолдауды қамтамасыз ету.

5.1. Нормативтік құқықтық және әдіснамалық қамтамасыз етуді жетілдіру

Нормативтік құқықтық және әдіснамалық қамтамасыз етуді дамыту қоғамның ақпараттық қажеттіліктерін қамтамасыз ету, е-қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау, құзыретін белгілеу, сондай-ақ е-үкіметтің жұмыс істеу жағдайларында мемлекеттік органдардың қызметін үйлестіру бөлігінде ақпараттандыру саласындағы қатынастарды реттеуге бағытталады болады.

Нормативтік құқықтық және әдіснамалық қамтамасыз етуді жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыру жүйелілік, объективтік және Қазақстан Республикасының

қолданыстағы заңдарының нормаларына қайшы келмеу принциптері бойынша жүзеге асырылатын болады.

Мемлекеттік органдардың е-қызметтер көрсетуі үшін құқықтық негіздерді қалыптастыру мақсатында ақпараттандыру саласындағы әртүрлі аспектілерді реттейтін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңдарына талдау жасау жүзеге асырылатын болады және е-үкіметтің жұмыс істеу тәртібі мен жағдайларын айқындайтын нормативтік құқықтық актілер кешені әзірленеді.

Базалық компоненттер мен ведомстволық ақпараттық жүйелерді іске асыру кезінде бірыңғай қадамдарды жүзеге асыру және олардың үйлесімділігін қамтамасыз ету мақсатында мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелері деректері мен сервистерін біріктірудің бірыңғай тетігін қамтамасыз ететін ұлттық технологиялық стандарттарды әзірлеуді және/немесе тиісті халықаралық технологиялық стандарттарды қабылдауды көздейтін е-үкімет инфрақұрылымының бірыңғай әдіснамалық базасы әзірленетін болады.

5.2. Е-үкімет инфрақұрылымының базалық компоненттерін қалыптастыру

Е-үкімет инфрақұрылымының жұмыс істеуі оның базалық компоненттерін қалыптастыруға негізделетін болады, оларға е-үкіметтің порталы мен шлюзі, төлемдік шлюз, ұлттық сәйкестендіру жүйесі, мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасы жатады.

Е-үкіметтің бірыңғай сәулетін құру мақсатында е-үкімет инфрақұрылымының базалық компонентін қалыптастыруға арналған техникалық тапсырма әзірленетін болады.

Ведомствоаралық ақпараттық жүйелердің техникалық құралдары мен ведомстволық ақпараттық жүйелердің резервтік орталықтарын орналастыру үшін серверлік орталық ғимаратын салу аяқталады және оны технологиялық жарақтандыру жүзеге асырылатын болады.

5.2.1. Е-үкіметтің порталы мен шлюзін қалыптастыру

Е-үкіметтің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету е-үкіметтің порталы мен шлюзінің өзара іс-әрекеті арқылы мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерін біріктіруді талап етеді. Бұл ретте, деректер алмасу кезіндегі хабарламалардың әмбебап коммуникативтік форматы шоғырландырудың негізгі байланыстырушы элементі болып табылады.

Аталған өзара іс-әрекет шеңберіндегі портал е-қызметтерді жеткізушілер мен тұтынушылар арасында ақпарат алмасудың зияткерлік байланыстырушы бөлігі болып табылады.

Порталдың интерфейстік бөлігін құру "бір терезе" принципіне негізделетін болады, ол е-қызметтерді ұсынатын бірыңғай интерфейс, ыңғайлы навигацияны және барлық қол жетімді ақпараттық ресурстар бойынша іздеу тетіктерін қамтамасыз етеді.

Электронды құжаттар түрінде е-үкімет жүйелерінде айналымда болатын хабарламаларды бірегейлендіруді қамтамасыз ету мақсатында хабарламаларды ресімдеу мен өңдеудің бірыңғай ережелері әзірленетін болады.

Мемлекеттік органдардың жаңа әзірленіп жатқан және қолданыстағы біріктірілетін ақпараттық жүйелерінің коммуникативтік форматтағы хабарламалармен алмасудың стандартты тетіктері пайдаланылып құрылған біріктіру интерфейстері болуы керек немесе солармен толықтырылуға тиіс.

Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің біріктірілуі мен өзара іс-әрекетін қамтамасыз ететін "үкіметтік шлюз" ақпараттық-технологиялық жүйесін іске асыру жүзеге асырылатын болады.

Қазақстан республикасының ақпараттық ресурстары мен ақпараттық жүйелерінің мемлекеттік тіркелімін дамыту шеңберінде Қазақстан Республикасындағы е-қызметтердің бірыңғай тізілімі жасалады, сондай-ақ тиісті бағдарламалық қамтамасыз етуге қажетті пысықтаулар жүргізіледі. Жалпы мемлекеттік жіктеуіштер мен анықтамалықтарды жүргізу жүйесі құрылып, одан әрі дамитын болады.

Мемлекеттік органдардың е-қызметтерінің дайын болуына қарай оларды е-үкіметтің порталы арқылы жүйелі түрде іске қосу жүзеге асырылады.

5.2.2. Банк жүйесімен өзара іс-әрекет жасасу үшін төлем шлюзін қалыптастыру

Е-қызметтерді пайдаланушылардың түрлі банктік төлем жүйелеріне бірегейлендірілген қол жеткізуін қамтамасыз ету мақсатында төлеушіге банкті таңдау және Интернет-банкинг тетігі арқылы электрондық төлемдерді жүзеге асыру мүмкіндігін беретін "төлем шлюзі" іске асырылатын болады. Мұндай өзара іс-әрекет жасасу тетігі заңды тұлғалар үшін де, жеке тұлғалар үшін де банк жүйесіндегі Интернет-банкингті жеделдетіп дамытуды талап етеді.

Микропроцессорлық технология негізіндегі төлем карточкасы Интернет-банкинг тетігі арқылы электронды төлемдерді жүзеге асыру үшін е-қызметтерді пайдаланушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын, неғұрлым тиімді төлем аспаптарының бірі болып табылады. Микропроцессорлық карточкалар технологиясы екінші деңгейдегі банктерде карт-шоттарға салынған сомалар шегінде төлем транзакцияларын ашық желілер арқылы жүргізудің жеткілікті деңгейде сенімді әрі қауіпсіз болуын қамтамасыз етеді.

Интернет арқылы төлем карточкаларын пайдаланумен мемлекеттік органдардың е-қызметі бойынша электронды төлемдерді жүзеге асыру міндетін Қазақстан

Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 2 шілдедегі N 713 қаулысымен бекітілген микропроцессорлық карточкалар негізінде төлем карточкаларының ұлттық банкаралық жүйесін дамыту бағдарламасы шеңберінде іске асыру орынды.

5.2.3. Ұлттық сәйкестендіру жүйесін қалыптастыру

Е-қызметтерді тұтынушыларды сәйкестендіру мен дәлме-дәлдікке келтіру міндеттерін іске асыру е-үкіметтің инфрақұрылымын қалыптастырудың негізгі бағыттарының бірі болып табылады.

Мемлекеттік органдармен құқықтық қатынастарда азаматтар мен ұйымдарды сәйкестендірудің бірыңғай ережелерінің болмауы заңды тұлғаны тіркеу нөмірі, салық төлеушінің тіркеу нөмірі, әлеуметтік жеке код және тағы басқалары сияқты сәйкестендірудің өзіндік тетіктері бар ведомстволық ақпараттық жүйелерді құруға әкеп с о қ т ы .

Осындай қадамдардың салдарынан заңды тұлғалардың әділет, статистика, салық органдарында бірнеше рет тіркелу фактілері және бірнеше тіркеу құжаттарының болу қажеттігі орын алды. Субъектерді тіркеу мәліметтерінің өзгеруін қадағалап отыру уақытша фактордың әсерінен, сондай-ақ әртүрлі тіркеу органдарының арасында тиімді ақпараттық өзара іс-әрекеттің болмауынан күрделене түседі.

Аталған проблемаларды шешу үшін жеке тұлғаларға сәйкестендіру нөмірін, заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге бизнес-сәйкестендіру нөмірін жинақтау және беру негізгі функциялары болып табылатын "Жеке тұлғалар" және "Заңды тұлғалар" деген мемлекеттік дерекқор құру жөніндегі бұған дейін басталған іс-шаралар аяқталатын б о л а д ы .

Қазақстан Республикасының мекен-жай кеңістігін бірегейлендіру және мекен-жайларды машиналық өңдеу мүмкіндігін қамтамасыз ету мақсатында әрбір мекен-жайға сәйкестендіру нөмірі беріле отырып, бірыңғай "Мекен-жай тіркелімі" қ ұ р ы л а т ы н б о л а д ы .

Мұндай жүйелерді іске асыру субъектілерді тіркеу рәсімдерін жеңілдету, көрсетілетін е-қызметтерді мекен-жайға жеткізу, ақпараттық жүйелерді құру мен дамыту, бірыңғай сәйкестендіру нөмірлерін қолдану негізінде ведомстволық ақпараттық жүйелер арасындағы өзара іс-әрекетті дамыту жөніндегі іс-шараларды үйлестіру мақсатында жүзеге асырылады. Жеке және заңды тұлғалардың сәйкестендіру (бизнес-сәйкестендіру) нөмірлерін және мекен-жай ақпараттарын қолдану саласындағы нормативтік құқықтық базаға тиісті өзгерістер енгізілетін болады.

Е-қызметтерді тұтынушыларды дәлме-дәлдікке келтіру тетігін құру ақпарат алмасу кезінде сенімді қарым-қатынастар тізбегінің көмегімен электронды цифрлық қол қою тетігін пайдалануға мүмкіндік беретін ашық кілттер инфрақұрылымын енгізу есебінен қ а м т а м а с ы з е т і л е т і н б о л а д ы .

Ашық кілттер инфрақұрылымы пайдаланушылардың жеке жабық кілттерін олардың ашық кілттерімен байланыстыратын тіркеу куәліктерін қолдануға негізделеді. Ашық кілттер инфрақұрылымын енгізу үшін Қазақстан Республикасы жеке және заңды тұлғаларының электронды-цифрлық қолдарын куәландыратын орталықты құру жоспарланып отыр. Сәйкестендіру деректерін және электронды-цифрлық қол қоюдың кілттерін жинақтау, сақтау және қолдану үшін сенімді құрал ретінде смарт-технологияларды пайдалану жоспарлануда.

Қазақстан Республикасы жеке және заңды тұлғаларының электронды-цифрлық қолдарын куәландыратын орталық сертификаттау орталығының функцияларын жүзеге асыратын болады. Кілттерді тіркеу және беру үшін тіркеу орталықтары да құрылады.

Ұлттық сәйкестендіру жүйесін құру мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелері мен ресурстарына рұқсат бойынша енуді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

5.2.4. Мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасын қалыптастыру

Қазіргі уақытта мемлекеттік органдар тек қана өз мұқтаждарын бағдарға ала отырып, бір-біріне тәуелсіз және оқшауланған ақпараттық-коммуникациялық жүйелерін құруда. Бұл ретте, едәуір қаржылық және материалдық қаражат шығындалады, бірыңғай қауіпсіздік саясаты жоқ, ведомствоаралық, деңгейаралық және аймақаралық өзара іс-әрекет жасасуды ұйымдастыру проблемалары туындайды. Ведомстволық ақпараттық-коммуникациялық жүйелер бұқаралық байланыс желілерінен оқшауланып, жеке сектор кәсіпорындарымен, қоғамдық ұйымдармен және халықпен тікелей қорғалған ақпараттық өзара іс-әрекет жасасуды көздемейді.

Қазіргі заманғы цифрлық технологияларды пайдалана отырып, жоғарыда аталған проблеманы шешу үшін е-үкімет инфрақұрылымының рұқсат етілмеген енуден жоғары дәрежеде қорғауды, трафиктің барлық түрлерін беруді және телекоммуникациялық қызметтердің ауқымды спектрін бөліп беруді қамтамасыз ететін қажетті компоненті ретінде мемлекеттік органдардың бірыңғай мультисервистік көліктік ортасы қ ұ р ы л а т ы н б о л а д ы .

Мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасының құрылуы мен жұмыс істеуінің регламентін айқындау тиісті нормативтік құқықтық базаның әзірленуін талап е т е д і .

Мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасын құру тиімді әрі жоғары рентабельді инфрақұрылым ретінде:

ақпаратты қорғаудың бірыңғай саясатын жүргізуді;
мемлекеттік органдардың қолда бар ведомстволық ақпараттық жүйелерін б і р і к т і р у д і ;
мемлекеттік органдардың қолда бар ведомстволық телекоммуникациялық

жүйелерін шоғырландыруды;
ақпарат беру жөніндегі сервистің кепілді сапасын ұсына отырып, мемлекеттік органдардың қорғалған мүмкіндікті желілерін құруды;
мемлекеттік органдардың бірыңғай қорғалған шлюзді пайдалана отырып, Интернет ресурстарына қол жеткізуін қамтамасыз етеді.

5.3. Мемлекеттік органдардың е-қызметтерін қалыптастыру мен дамыту

Е-үкіметтің талаптары ескеріле отырып, мемлекеттік органдардың қызметін ақпараттандыру ведомствоішілік мұқтаждарға бағдарланудан азаматтардың және ұйымдардың мұқтаждары мен міндеттеріне бағдарлануға көшу жоспарланып отыр. Мемлекеттік органдардың е-қызметтерін қалыптастыру және сату ведомстволық ақпараттық жүйелерді құру мен дамыту шеңберінде жүзеге асырылатын болады.

Осы бағыттағы іс-шараларды іске асыру шеңберінде е-қызметтерді сату және е-үкімет инфрақұрылымының базалық компоненттерімен өзара іс-әрекет жасасу бөлігінде мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелеріне қойылатын талаптар айқындалатын болады.

Бағдарламаны іске асырудың бастапқы кезеңінде мемлекеттік е-қызметтерді әзірлеу, қабылдап алу, сүйемелдеу және дамыту регламенті, сондай-ақ оларды құжаттандырудың стандартты нысаны анықталатын болады.

Мемлекеттік органдардың е-қызметтерді ұсынуы қолда бар ведомстволық ақпараттық жүйелерге өзгерістер енгізуді не олардың өзара іс-әрекет жасасуының стандарттарын ескере отырып, жаңа ақпараттық жүйелер әзірлеуді қарастырады.

Бағдарлама шеңберінде ведомстволық ақпараттық жүйелер базасында азаматтар тыныс-тіршілігінің және ұйымдар жұмысының негізгі салаларына сәйкес бірінші кезектегі е-қызметтерді сату жүзеге асырылатын болады.

Салықтық және кедендік міндеттемелер

Салықтық және кедендік міндеттемелерді жүзеге асыру тиімділігін арттыру, есеп беруді жеделдету, қаржы және бюджет тәртібін нығайту мақсатында, мынадай: Біріктірілген салықтық ақпараттық жүйе, Салық төлеушілер мен салық салу объектілерінің тізілімі, Кедендік автоматтандырылған ақпараттық жүйе, Электронды кеден жүйелері шеңберінде, мынадай е-қызметтерді көрсету мен іске асыру көзделеді:

уәкілетті органдардың деректері негізінде салық салу объектілері және салық салумен байланысты объектілер туралы ақпарат ұсыну (Салық төлеушілер мен салық салу объектілерінің тізілімі);

салық органдарында тіркеу есебінде тұрған салық төлеушілер, қосылған құн салығын төлеушілер туралы ақпарат ұсыну;

қосылған құн салығын төлеушілерді тіркеу, салық төлеушінің дербес тіркеу деректерін өзгерту;

электронды салық есептерін қабылдау мен өңдеу, электронды салық есептерін салық төлеушінің терминалы арқылы салық органдарының офистерінен жөнелту жөніндегі қызметті ұсыну;

бюджетпен есеп айырысудың жай-күйі туралы ақпарат ұсыну;
салық заңдарын түсіндіру, электронды "қызу желілерді" өткізу;

Қазақстан Республикасының Салық кодексіне өзгерістер енгізуді жұртшылықтың қашықтықтан талқылауы;

орталық және жергілікті мемлекеттік органдарға бюджеттің кіріс бөлігінің және салық төлеушілердің кемалымдарының жай-күйі туралы ақпарат ұсыну;

кеден заңдарына сәйкес құжаттардың және есеп берудің электронды нысандарын қабылдау;

сыртқы экономикалық қызметке қатысушыларға кеңес беру мен ақпараттық қолдау көрсетуді қамтамасыз ету;

азаматтар мен ұйымдар кедендік операциялар жасаған кезде мәліметтер ұсыну көзделеді.

Кәсіпкерлік және бизнес

Кәсіпкерлікті және еркін бәсекелестікті дамыту үшін тең жағдайлар жасау мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

заңды тұлғаларды тіркеу (қайта тіркеу, тарату) жөнінде ақпараттар беру;
электронды мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру;

жылжымалы және жылжымайтын мүлікке құқықтарды және оларға қатысты жасалған мәмілелерді мемлекеттік тіркеу туралы ақпарат беру мен ресімдеу;
мүлікті бағалау үшін лицензиаттардың мемлекеттік тізілімінен мәліметтер беру;

тауарлар мен қызметтер рыногындағы баға туралы ақпараттар беру;
инвестициялық (инновациялық) жобалар ("мүмкіндікті технопарк") туралы ақпараттар беру;

кәсіпкерлік және бизнес мәселелері бойынша азаматтар мен ұйымдардың арыздарын қабылдау көзделеді.

Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту

Халықты әлеуметтік қорғау жүйесінің тиімділігін арттыру, азаматтардың тұрмыс-тіршілігі сапасын жақсарту, еңбек рыногын кеңейту және жұмыссыздық деңгейін төмендету мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

жұмыссыз азаматтардың жұмысқа орналасуына жәрдемдесу және біліктілік талаптары бойынша мамандар іздеуде жұмыс берушілерге қызмет көрсету;
жинақтаушы зейнетақы қорларымен байланысты өтініштермен құжаттарды,
ш а р т т а р д ы р е с і м д е у ;

салымшылар қаражатының түсуі мен қозғалысы туралы ақпарат беру, зейнетақы жинақтарын беру жөніндегі өтініштерді ресімдеу;

зейнетақымен қамсыздандыру және жұмыспен қамту мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау;

шетелдік жұмыс күшін тартудың ережелері туралы ақпарат беру, шетелдік жұмыс күшін тартумен және Қазақстан Республикасынан жұмыс күшін әкетумен байланысты лицензиялар беру көзделеді.

Білім, ғылым және денсаулық сақтау

Білімге қол жеткізу мен оның сапалы болуын арттыру жүйесін жетілдіру, отандық ғылымды дамыту, қоғамның білікті мамандарға деген қажеттіліктерін қанағаттандыру, денсаулық сақтау жүйесін тиімді дамыту мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

Қазақстан Республикасы халқының денсаулығы мен медициналық ұйымдар қызметінің негізгі көрсеткіштері бойынша ақпарат ұсыну;

тіркелген дәрілік заттар, дезинфекция және дератизация құралдары бойынша, Қазақстан Республикасына әкелуге және қолдануға тыйым салынатын заттар мен өнімдер бойынша ақпарат ұсыну;

білім, ғылым және денсаулық сақтау салаларында қызмет көрсетуге лицензиясы бар ұйымдар бойынша ақпарат ұсыну;

медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейінде ауруларды диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша ақпарат ұсыну;

жоғарғы оқу орындарының, ғылыми және медициналық ұйымдардың сапалық және сандық құрамы бойынша ақпарат ұсыну;

білім және ғылым ұйымдары қызметінің негізгі көрсеткіштері бойынша ақпарат ұ с ы н у ;

білім беру және медициналық қызметтер көрсету мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау көзделеді.

Заңдылық және құқық тәртібі

Заң шығару жүйесін жетілдіру, құқық тәртібін және азаматтар мен құқықтық қатынастардың өзге де субъектілері құқықтарының қорғалуын, сот жүйесінің ашықтығын және азаматтардың заң шығару қызметіне қатысуын қамтамасыз ету мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен

к ө р с е т у :

мемлекеттік тізілімге және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің үлгілі бақылау банкісіне қол жеткізуді ұсыну;
қоғамдық тәртіпті қорғау және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелері
б о й ы н ш а а қ п а р а т ұ с ы н у ;
құқық тәртібін сақтау мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау;
құқық тәртібін қамтамасыз ету органдарына қызметке кіру туралы ақпарат ұсыну;
құқық тәртібі органдарының оқу орындарына түсу үшін өтінімдерді қабылдау мен тіркеу және қажетті мәліметтерді жинау көзделеді.

Экономика және сауда

Жүргізіліп жатқан экономикалық реформалардың тиімділігін арттыру, ұтымды өндірісті қамтамасыз ету және ел экономикасы салаларын дамыту мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

мемлекеттік бюджетті қалыптастырудың тәртібі, әлеуметтік-экономикалық және фискальды саясатты жүзеге асыру, Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуының жай-күйі мен болжамдары туралы ақпарат ұсыну;

еліміздің көлік-коммуникация кешені: автомобиль жолдары, азаматтық авиация, аэроғарыш кешендері туралы ақпарат ұсыну;

ауыл шаруашылығындағы әлеуметтік-экономикалық жағдай жөнінде, сондай-ақ өсімдіктерді қорғау және карантин саласы бойынша ақпарат ұсыну;

өнертабыстарды және инновациялық жобаларды енгізуді қаржыландыру жөніндегі қ ұ ж а т т а р д ы қ а б ы л д а у ;

жер қойнауын пайдалануға лицензия алу үшін құжаттар қабылдау;

жер қойнауын пайдаланудың барлық объектілері, оның ішінде жер қойнауын пайдалану құқықтарын алу үшін конкурсқа шығарылатындары туралы ақпарат ұсыну;

жер қойнауын пайдалану құқықтарын алу үшін конкурстар мен келісім-шарттар т у р а л ы а қ п а р а т ұ с ы н у ;

коммуналдық қызметтер тарифтерін қалыптастыру мен бекітудің тәртібі туралы а қ п а р а т ұ с ы н у ;

Қазақстан Республикасының әртүрлі өңірлерінде қолданылып отырған коммуналдық тарифтер туралы мәліметтер ұсыну;

коммуналдық қызметтер көрсететін жеткізуші мекемелердің осындай қызметтер көрсету үшін жария шарттар жасасуы жөнінде заң кеңестерін беру;

электр және жылу энергиясын өндіруге, беруге және сатуға мемлекеттік лицензиялары бар, сумен жабдықтау, кәріз, телефон байланысы қызметтерін көрсететін ұ й ы м д а р б о й ы н ш а а қ п а р а т ұ с ы н у ;

экономика, сауда және коммуналдық қызметтермен қамтамасыз ету мәселелері

бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау;
жерді санаты мен алқаптары, сандық, сапалық ерекшеліктері бойынша бөлу туралы
а қ п а р а т ұ с ы н у ;

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда статистикасы бойынша ақпарат ұсыну;
кедендік құжаттарды қалыптастыру және қабылдау көзделеді.

Қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік және төтенше жағдайлардағы басқару

Қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, сондай-ақ төтенше жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша ақпараттарға қол жеткізуді кеңейту мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

елді мекендердің және меншік нысанына қарамастан, шаруашылық объектілерінің өрттен қорғалуын күшейту жөнінде ұсынымдар беру;
мемлекеттік өрт қадағалау ұйғарымдары туралы ақпарат ұсыну;
объектілерде өртке қарсы қызметті ұйымдастыру туралы ұсыныстар енгізу және осы мәселелерді шешуге қатысу;

өртке қарсы жабдықтарды монтаждаумен, баптаумен және техникалық қызмет көрсетумен байланысты қызметті лицензиялау жөнінде ақпарат ұсыну;

қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік, сондай-ақ төтенше жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау;

мерзімді әскери қызметке, келісім-шарт бойынша қызметке шақырудың тәртібі жөнінде, сондай-ақ жергілікті әскери басқару органдары бойынша ақпарат ұсыну;

Қазақстан Республикасының әскери-оқу орындары, оқыту ережелері, оқуға түсудің тәртібі мен шарттары бойынша ақпарат ұсыну көзделеді.

Қоршаған ортаны қорғау

Халыққа қоршаған ортаның жай-күйі және қорғалуы туралы ақпарат беру мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету:

қоршаған ортаның жай-күйі мен ластануы, жекелеген объектілердегі экологиялық жағдай, шаруашылық қызметтің қоршаған ортаға әсері туралы ақпарат ұсыну;

қоршаған ортаны қорғау саласындағы стратегиялық құжаттарды іске асырудың барысы туралы ақпарат ұсыну;

табиғат қорғау заңдарын бұзушылар, оларға қатысты қолданылған шаралар туралы ақпарат ұсыну;

табиғат қорғау іс-шараларына инвестициялар салу және қоршаған ортаны ластағаны үшін төлемдер жасау туралы ақпарат ұсыну;

табиғи ресурстардың кадастрлары деректеріне қол жеткізуді ұсыну;

ауа-райы болжамы туралы ақпарат ұсыну;
табиғат қорғау іс-шараларына инвестициялар салу, қоршаған ортаны ластағаны үшін төлемдер жасау және табиғат қорғау заңдарын бұзу нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген зиянды өтеу туралы ақпарат ұсыну;
қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау көзделеді.

Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік

Мәдениетті, спорт пен туризмді дамыту, сондай-ақ салауатты өмір салтын насихаттау және бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен

к ө р с е т у :
спорт түрлері бойынша ұлттық құрама командалар тізіміне және республикалық спорттық іс-шаралар күнтізбесіне қол жеткізуді ұсыну;

туристік қызмет және дене шынықтыру-сауықтыру, спорттық қызметтер көрсету жөніндегі қызметті лицензиялау туралы ақпарат, сондай-ақ лицензия алған ұйымдар т і з б е с і н ұ с ы н у ;

дене шынықтыру және спорт саласындағы республикалық қоғамдық бірлестіктерді б е к і т у т у р а л ы а қ п а р а т ұ с ы н у ;

Қазақстан Республикасы спортшыларының халықаралық және республикалық жарыстарға қатысуы туралы ақпарат ұсыну;

Қазақстан Республикасының халықаралық туристік көрмелерге қатысуы және туристік іс-шаралар өткізу туралы ақпарат ұсыну;

Қазақстан Республикасының мәдениет және өнер ұйымдары туралы ақпарат ұсыну;
"Қазақстанның кино анықтамалығы" каталогының деректеріне қол жеткізуді ұсыну;

тарих және мәдениет ескерткіштері тізімдеріне қол жеткізуді ұсыну;
тарих және мәдениет ескерткіштерінің археологиялық және қайта қалпына келтіру жұмыстарына байланысты қызметтерді лицензиялау туралы ақпарат ұсыну;

жастар саясаты мәселелері бойынша азаматтар мен ұйымдардың өтініштерін қ а б ы л д а у ж әне қ а р а у ;

мемлекеттік ақпараттық саясат, теледидар және/немесе радиохабарлар таратуды ұйымдастыру жөніндегі қызметті лицензиялау, бұқаралық ақпарат құралдарын есепке алу мәселелері бойынша ақпарат ұсыну;

саяси партиялармен, қоғамдық бірлестіктермен, үкіметтік емес ұйымдармен, кәсіптік одақтармен өзара іс-қимыл жасасу мәселелері бойынша ақпарат ұсыну;

кітап маркетингі және баспа-полиграфиялық сала мәселелері бойынша ақпарат ұ с ы н у ;

мәдениет, спорт және туризм, бұқаралық ақпарат құралдары баспа-полиграфиялық сала және ішкі саяси тұрақтылық мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау;

социология, политология және өңіртану мәселелері бойынша мақалаларды жариялау;

баспаханалар, көбейту учаскелерін ашуға, түрлі-түсті көбейту техникасын әкелуге және пайдалануға рұқсаттар беру;

бұқаралық ақпарат құралдары өнімдерін эфирге шығару құқығын беру үшін құжаттар ресімдеу жөніндегі консультациялық қызмет көрсету көзделеді.

Дипломатия және халықаралық байланыстар

Халықаралық байланыстар мен дипломатиялық қатынастар мәселелері жөніндегі ақпараттарға жедел қол жеткізу мақсатында салалық бағдарламалар шеңберінде мынадай е-қызметтерді сату мен көрсету көзделеді:

консулдық заңдастыру мәселелері бойынша ақпарат ұсыну;

Қазақстан Республикасының визаларын берудің тәртібі, дипломатиялық және қызметтік төлқұжаттарды ресімдеудің тәртібі туралы ақпарат ұсыну;

Қазақстан Республикасына (нан) кіру (шығу) мәселелері бойынша азаматтардың өтініштерін қабылдау.

5.4. Ведомствоаралық және типтік ведомстволық ақпарат жүйелерін құру мен дамыту

Мемлекеттік органдардың ақпараттық ресурстары мен жүйелерін бірегейлендіру және ықпалдастыру мақсатында ведомствоаралық және типтік ведомстволық ақпарат жүйелерінің жобалары іске асырылатын болады. Мұндай жүйелерге: ведомстволық және ведомствоаралық электронды құжат айналымы, құжаттарды мұрағатта сақтау, әкімшілік-басқару қызметінің ақпараттық жүйелері, салық төлеушілер мен салық салынатын объектілер тізілімі, үкіметтік Интранет-портал жатады.

Құжаттарды дайындау және оларды жүйеге енгізу, тіркеу, бөлу мен тарату, редакциялау және түрлендіру, жедел сақтау және мұрағатқа жіберу, іздеу мен қарау, құжаттарды алу және жаңғырту, олардың орындалуын бақылау, қол жеткізуді шектеу, құжаттардан ақпарат алу және оған талдау жасауды қоса алғанда мемлекеттік органдардағы құжат айналымының технологиялық процестерін автоматтандыру жөніндегі жұмыстар жалғасатын болады.

Мемлекеттік органдар үшін электронды цифрлық қол қоюды куәландыратын орталықты дамыту, қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды қолдана отырып, Мемлекеттік органдар арасындағы ведомствоаралық құжат айналымы орталығын іске асыру және құжаттарды мұрағатта сақтауды ұйымдастыру жөніндегі жұмыстар

ж а л ғ а с т ы р ы л а д ы .

Бағдарлама шеңберінде мемлекеттік органдардың әкімшілік-басқару қызметін автоматтандырудың типтік ауқымды ақпараттық жүйесі әзірленетін болады, ол персоналды басқаруды, еңбекақы есептеуді, қаржылық жоспарлау мен бухгалтерлік есеп жүргізуді бір орталыққа шоғырландырады. Мұндай жүйені қазіргі заманғы жобалық шешімдерді қолдана отырып әзірлеу құбылмалы жағдайларға жедел бейімделуді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді және экономикалық тұрғыдан мақсатқа с а й б о л а д ы .

Ведомствоаралық және ведомстволық ақпараттық ресурстарда жинақталған ақпаратты тиімді басқаруды, шұғыл ден қоюды, әртүрлі ведомстволардағы мемлекеттік қызметшілердің топтасып жұмыс істеуін ұйымдастыруды қамтамасыз ету үшін регламенттелген қол жеткізуді ұйымдастыра отырып, Интернет технологиялардың негізінде құрылған мемлекеттік органдардың Интранет-порталы іске асырылатын б о л а д ы .

Ведомстволық ақпараттық жүйелерді дамыту шеңберінде "Мемлекеттік жер кадастрының автоматтандырылған жүйесі" мен "Жылжымайтын мүлік тіркелімі" жүйелерін құру және дамыту жөніндегі іс-шаралар жалғастырылатын болады.

5.5. Жергілікті атқарушы органдардың ақпараттық ресурстары мен жүйелерін құру және дамыту

Азаматтар мен ұйымдардың мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы да жергілікті атқарушы органдар деңгейінде жүзеге асырылады.

Жергілікті атқарушы органдардың ақпараттық жүйелері өңірдің тыныс-тіршілік мәселелері, мемлекеттік сатып алулар мәселелері бойынша жедел ақпарат беруге, азаматтардың өтініштерін қарау және қадағалау үшін виртуалдық қабылдау функцияларын іске асыруға, электронды нысандағы құжаттарға қол жеткізуді қамтамасыз етуге, сондай-ақ жолаушы тасымалдау қызметін лицензиялау, қаланы абаттандыру және тағы басқалары сияқты е-қызметтер көрсетуге тиіс.

Өңірлерде е-үкіметтің бірыңғай сәулеті талаптарына сәйкес болу бөлігінде ақпараттандыру және байланыс саласындағы уәкілетті органмен келісілген ақпараттандыру жөніндегі бағдарламалар әзірлеу қажет.

Е-үкіметтің бірыңғай өңірлік саясатын жүзеге асыру мақсатында жергілікті атқарушы органдардың қаржылық ресурстарын біріктіру жолымен бірқатар типтік ж о б а л ы қ ш е ш і м д е р ә з і р л е у о р ы н д а .

Бірыңғай көліктік органы іске асыру жағдайында азаматтар мен ұйымдардың жергілікті атқарушы органдармен өзара электронды іс-қимылдары е-үкіметтің бірыңғай порталы мен шлюзі арқылы жүзеге асырылады. Мұндағы жергілікті атқарушы органдардың міндеттері өздерінің ақпараттық ресурстар мен жүйелерін қалыптастыру

және дамыту базасында е-қызметтерді ұсыну болып табылады.

Жергілікті атқарушы органдар көрсететін е-қызметтерді іске асыру ведомстволық ақпараттық жүйелердің даму деңгейімен тығыз байланысты. Осыған орай, жергілікті атқарушы органдардың ведомстволық ақпараттық жүйелермен өзара іс-қимыл жасасу регламентін әзірлеу орынды.

Ақпараттандыру және АКТ-ны кеңінен қолдануға ынталандыру жөніндегі өңірлік бағдарламаларды іске асырудың тиімділігін бағалау мақсатында е-үкімет іс-шараларын іске асыру, өңір тұрғындарының компьютерлік сауаттылығын арттыру жөніндегі ең үздік өңірді анықтауға конкурстар өткізілетін болады.

5.6. Е-үкіметтің ақпараттық инфрақұрылымын қорғауды қамтамасыз ету

Мемлекеттік органдардың е-қызметтерді ұсынуы ақпараттарды қорғау үшін белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылатын болады, ол ақпараттың жоғары деңгейде қорғалуын және е-қызметтерді пайдаланушылардың сенімін қамтамасыз етеді.

Осы мақсатта базалық компоненттерге, сондай-ақ мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар ескерілетін е-үкімет инфрақұрылымының ақпараттық қауіпсіздігі тұжырымдамасы әзірленетін болады. Тұжырымдамада құрылымды жетілдіру, материалдық-техникалық және кадрмен қамтамасыз ету, мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіздігі мәселелері көрініс табатын болады.

Бағдарламаны іске асыру шеңберінде ақпаратты қорғау саласындағы ұлттық стандарттар әзірленеді және/немесе халықаралық стандарттар қабылданатын болады, оларға сәйкес е-үкіметтің ақпараттық инфрақұрылымын қалыптастыру мен дамыту кезінде ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі талаптар айқындалатын болады. Е-үкімет инфрақұрылымының компоненттерін қалыптастыру аяқталғаннан кейін олардың әрқайсысы үшін қауіпсіздік саясатын айқындайтын нормативтік құжат әзірленеді.

Ақпараттық ресурстар мен жүйелерді қорғау жөніндегі типтік жобалық шешімдер әзірленетін болады, олар е-қызметтерді жобалау сатысында ақпараттардың қорғалуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

"Open source" (бағдарламалық қамтамасыз етуді түрлендіруге және еркін пайдалануға құқық беруші, компьютерлік бағдарламаларды лицензиялауды әзірлеу әдістемесі) технологиясы базасында қорғалған ұлттық операциялық жүйені іске асыру жөніндегі іс-шараларды жүргізу жоспарланып отыр.

Е-үкімет инфрақұрылымының сапалы әрі сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында нормативтік кесімдерге, тұжырымдама талаптарына және ақпараттық

қауіпсіздік саясатына сәйкестігін сертификаттау жүйесі құрылатын болады. Мемлекеттік ақпараттық жүйелердің ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған техникалық тапсырмаларды келісудің бірыңғай тәртібі айқындалатын болады.

Интернет желісінің қазақстандық сегментінің домен кеңістігін мемлекеттік реттеу домендерді бөлудің бірыңғай тәртібін белгілеу және kz доменін басқару орталығын құру жөніндегі жұмыстарды жүргізу арқылы қамтамасыз етілетін болады.

5.7. Е-қызметтерге қол жеткізуді ұйымдастыру және ақпараттық теңсіздікті жою

АКТ-ны пайдалануда халықтың түрлі әлеуметтік топтары мүмкіндіктерінің тең болмауы е-үкіметтің бастамаларын іске асырудағы негізгі кедергілердің бірі болып табылады. "Ақпараттық теңсіздіктің" аса ірі әлеуметтік проблема екенін мойындау керек және оны рет-ретімен жою стратегиясын әзірлеу қажет.

АКТ саласындағы кәсіби білімді жетілдіру жолымен "адами капиталға", әсіресе өскелең ұрпаққа инвестиция салу әлеуметтік-экономикалық проблемаларды еңсерудің б а с т ы б а ғ ы т ы б о л ы п т а б ы л а д ы .

Компьютерлік сауаттылықты арттырудың бірыңғай саясаты іске асырылатын болады. Ол мынадай іс-шараларды орындауды көздейді:

ақпараттық қоғамның қажеттіктерімен байланысты жаңа мамандықтардың енгізілуін ескере отырып, білім берудің барлық деңгейлерінде оқу бағдарламаларын қ а й т а қ а р а у ;

ұлттық оқу бағдарламаларына сәйкес жалпы білім беретін мектептерге арналған электронды оқу құралдары кешенін және АКТ бойынша оқыту бағдарламаларын ә з і р л е у ;

білім беру саласын ақпараттандыру мен қашықтықтан оқыту жүйесін дамытудың нормативтік құқықтық және әдістемелік құжаттарының жобаларын әзірлеу;

е-үкіметтің порталы арқылы мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасасудың негіздерін қашықтықтан оқыту орталығын құру;

кеңес беру орталықтарын, компьютерлік курстарды қоса алғанда компьютерлік сауаттылыққа оқытудың барлық адамдар бірдей қол жеткізе алатын пункттерін құру;

жалпы білім беру мекемелерінің Интернетке сенімді әрі қымбат емес жолмен қол ж е т к і з у і н қ а м т а м а с ы з е т у .

Е-үкіметті қалыптастыру мен қолдауды ғылыми-әдістемелік, ақпараттық-талдау және кадрмен қамтамасыз ету, мемлекеттік қызметшілердің компьютерлік біліктілігін арттыру семинарлары мен курстарын өткізу мақсатында Е-үкіметтің құзырет орталығы қ ұ р ы л а д ы .

Е-қызметтерге қоғамның барлық мүшелерінің қол жеткізу желісін дамыту қоғамдық

сектордың ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымын, атап айтқанда почта байланысы инфрақұрылымын тиімді пайдалану есебінен қамтамасыз етілетін болады. Пайдаланушылар санатына қарай ақылы, тегін және жеңілдікті негіздегі е-қызметтерге қоғамдық қол жеткізу пункттерінің желісі құрылады, бұл қоғам мүшелерінің басым көпшілігін АКТ-ны пайдалануға тартуға мүмкіндік береді.

Компьютерлік техника өндірісінің көлемін ұлғайтуды және компьютерлік техниканың, сондай-ақ Интернет жүйесіне қол жеткізу тарифтерінің құнын төмендетуді қамтамасыз етуге арналған ұсыныстар әзірленетін болады.

"Ақпараттық теңсіздікті" жою бойынша орындалатын іс-шаралардың мониторингін жүзеге асыру мақсатында, Қазақстан Республикасында ақпараттық қоғамды дамыту индикаторларының әзірленген жүйесі негізінде жүйелі түрде таңдамалы социологиялық сауалдар жүргізу ұйымдастырылатын болады.

Ақпараттық технологияларды пайдалану саласындағы тәжірибені таратудың халықаралық бағдарламалары шеңберінде ынтымақтасу жандандырыла түседі.

5.8. Бағдарлама іс-шараларының орындалуын қоғамдық қолдауды қамтамасыз ету

Е-үкіметтің бастамаларын іске асыруға қоғамдық мүддені қалыптастыру мақсатында Бағдарлама бұқаралық ақпарат құралдарында және Интернет желісінде кең жарнамалық-насихаттық қолдауға ие болуға тиіс.

Осы бағыт шеңберінде іске асырылатын негізгі міндеттерге мыналар жатады: мемлекеттік органдардың е-қызметтерін дамыту мен қолдау үшін ынталандыруға жағдай жасау ;

е-қызметтерді пайдалануға азаматтар мен ұйымдардың тұрақты қызығушылығын қалыптастыру .

Бағдарламаға қоғамның назарын аудару, оны іске асыруда мемлекеттік органдар тарапынан қолдау көрсетілуін жүзеге асыру АКТ бойынша көрмелер өткізу мен оларға қатысуды, мемлекеттік органдар, бизнес және ғылым өкілдерінің көпшілік алдында сөз сөйлеуін ұйымдастыруды, талдама шолуларды жариялауды, сондай-ақ жарнама материалдарын таратуды қоса алғандағы кеңінен ақпараттық сүйемелдеу есебінен қамтамасыз етілетін болады .

Бағдарламаны іске асыру мәселелері бойынша жыл сайынғы ғылыми-практикалық конференциялар, іске асырылатын іс-шаралардың алға қойылған міндеттерге сәйкестігін анықтау үшін салалар бойынша түрлі конкурстар өткізу жоспарланып отыр.

Бағдарламаны іске асыру барысын жариялап отыратын сайт құрылады және оған тұрақты қолдау көрсетіледі .

Бағдарламаны іске асыру нәтижелерін, сондай-ақ жаңа е-қызметтерді

пайдаланушылардың бейімделу дәрежесін талдау Бағдарлама шеңберінде өткізілетін іс-шаралар мониторингі арқылы жүзеге асырылатын болады.

5.9. Бағдарламаны іске асыру тетігі

Бағдарламаны орындау Іс-шаралар жоспарын және салалық, өңірлік ақпараттандыру бағдарламаларын іске асыру жолымен жүзеге асырылады.

Бағдарламаны іске асыру жөніндегі жұмысты Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1998 жылғы 31 желтоқсандағы N 1384 қаулысымен бекітілген, тиісті өкілеттіктері бар Қазақстан Республикасының ұлттық ақпараттық инфрақұрылымын қалыптастыру мен дамыту жөніндегі жұмыстарды үйлестіру жөніндегі комиссия үйлестіретін болады.

Бағдарламаны бақылау мен іске асыруды ақпараттандыру және байланыс саласындағы уәкілетті орган, ал салалық және өңірлік ақпараттандыру бағдарламаларын бақылау мен іске асыруды тиісті мемлекеттік органдар жүзеге асырады.

Бағдарламаның іс-шараларын орындау кезінде бірыңғай техникалық саясатты іске асыру мақсатында ақпараттандыру саласындағы ұлттық операторға е-үкімет инфрақұрылымының жүйелік ықпалдастырушысының функциялары, сондай-ақ ведомствоаралық ақпараттық жүйелер, мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасы жобаларын басқару және техникалық сүйемелдеу функциялары жүктелетін болады.

Ақпараттандыру және байланыс саласындағы уәкілетті органның жанында ұйымдастыру және әдістемелік міндеттердің шешілуін қамтамасыз ететін мемлекеттік органдардың ақпараттық қызметтері басшыларының кеңесі ұйымдастырылатын болады.

Жеке ақпараттандыру қызметтері жоқ мемлекеттік органдарда АКТ-ны енгізу процестерінің сапалы түрде жоспарлануын қамтамасыз ету үшін ақпараттандыру саласындағы ұлттық оператордың өкілдерінен тұратын тиісті бөлімшелер құрылатын болады. Бұл бөлімшелердің негізгі міндеті мемлекеттік органды ақпараттандыру кезінде бірыңғай техникалық саясатты жүргізу, ал қажет болғанда қолданыстағы жүйелерді әкімшілендіру және жүйелік-техникалық қызмет көрсету болып табылады.

6. Қажетті ресурстар және оларды қаржыландыру көздері

Бағдарламаны қаржыландыру республикалық және жергілікті бюджеттер қаражаты, сондай-ақ бюджеттен тыс көздер есебінен жүзеге асырылады.

Жоспарланып отырған іс-шаралар бойынша сараптамалық бағалардың және мемлекеттік секторда іске асырылатын ақпараттық жүйелер бойынша есептердің негізінде қаржы ресурстарының жалпы көлемі:

республикалық бюджет қаражатынан - 50,8 млрд. теңге құрайды (31,9 млрд. теңге

сомасындағы мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасын құруға арналған шығындарды қоса алғанда), оның ішінде 2005 жылға - 3,5 млрд. теңге, 2006 жылға - 25,3 млрд. теңге, 2007 жылға - 22,1 млрд. теңге; жергілікті бюджет қаражатынан - жылына 150 млн. теңге; сондай-ақ жеке инвестициялар, халықаралық және отандық қаржы ұйымдарының гранттары.

Бұдан басқа, 2005 жылы Астана қаласының аумағында бірыңғай көліктік ортаны құру жөніндегі пилоттық жобаны іске асыруға 1,060 млрд. теңге сомасында қосымша қаржыландыру ұйғарылып отыр.

Іс-шаралар бойынша бөлігінде қаржыландыру көлемі Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен бекітілген осы Бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарында көрсетіледі.

Тиісті бюджеттен қаржыландыру көлемін өзгерту бөлігінде Бағдарламаға түзетулер енгізу Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже және оның индикаторлары

Бағдарлама іс-шараларын орындау шеңберінде азаматтар мен ұйымдардың мемлекеттік қызметтер көрсетуге тез әрі тиімді қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін жағдайлар жасау және АКТ-ны кеңінен қолдану арқылы мемлекеттік органдардың жұмыс істеу тиімділігін арттыру көзделіп отыр.

Бағдарламаны іске асыру нәтижесінде:

мемлекеттік органдардың әкімшілік рәсімдерін оңтайландыру үшін жағдайлар жасалатын болады және мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелері мен мемлекеттік ресурстарын ықпалдастыру жүзеге асырылады;

мемлекеттік органдардың бірыңғай қорғалған мультисервистік көліктік ортасы ұйымдастырылатын болады. Жоба іске асырылғаннан кейінгі 6 жылдың ішінде бюджеттік қаражатты үнемдеу есебінен инвестицияларды қайтару болжанады;

мемлекеттік органдарды ақпараттандыруға арналған шығыстар оңтайландырылатын болады. Оның ішінде, шартты экономикалық пайда мемлекеттік органдардың бірыңғай қорғалған мультисервистік көліктік ортасы іске асырылғаннан кейінгі 5 жылда шығыстарды азайту нәтижесінде 43,9 млрд. теңгені құрайды;

2005 жыл бойы мемлекеттік органдар ұсынатын қызметтердің 15 %-ы электронды нысанда іске асырылатын болады;

мемлекеттік қызметтер көрсету уақыты қысқартылады;

2006 жылы мемлекеттік органдардың электронды құжат айналымының бірыңғай жүйесін енгізу аяқталады;

2007 жылдың соңына қарай:

мемлекеттік органдардың электронды қызметтеріне барынша кең қол жеткізуді қамтамасыз ету мақсатында кемінде 50 қоғамдық қол жеткізу пункттері құрылатын болады ;

мемлекеттік органдардың электронды қызметтерін пайдаланатын азаматтар мен ұйымдардың үлесі 2-3 есеге ұлғайтылады, кемінде 25 интерактивті және транзакционды қызметтер беріледі ;

ұлттық сәйкестендіру жүйесі құрылатын болады, Қазақстан Республикасының экономикалық белсенді халқының 15-18%-ы смарт-технологиялар негізінде жаңа үлгідегі жеке куәліктер алады ;

мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелері мен ресурстарын тиімді қорғау қамтамасыз етілетін болады ;

салық төлеушілер мен фискальды органдардың өзара іс-қимыл жасасу рәсімдерін жеңілдету есебінен салықтарды және бюджетке төленетін өзге де міндетті төлемдерді жинауды ұлғайту жоспарланады ;

кәсіпкерлікті және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар рыногын дамыту үшін институционалдық жағдайларды жетілдіру есебінен мультипликативті әсер күтіледі.